

Zsámbéki
Legendárium

Lejegyezte:
INNOMINATUS

Zsámbéki Legendárium

Gyűjtötte és lejegyezte:
A. D. Innomínatus

Lector:
Incognítus

Órszem

„Én tudom, hogy kicsoda, mert találkoztam vele és láttam. Alig egy másodperc töredékig tartott, de tudom, hogy láttam. Jól emlékszem, Pünkösdi napja volt, nem is olyan régen egy későtavaszi napon, amikor a romoknál jártam. És arra is jól emlékszem, hogy az alattunk lévő barokk templomnak az órája pontosan délután három órát mutatott, miközben megzendült a harang. Aznap kék volt az ég, de itt-ott mind vastagabb szürke és fehér felhők vették át az uralmat mintegy jelezve, hogy bizony vihar közeledik. A három harangkondulásnyi idő alatt először egy óriási madár alakú felhőt láttam. Keresztény galamb, ősmagyar turul vagy talán igazi, jellegzetes fekete germán sas is lehetett. Abban a pillanatban, amikor megpillantottam a különös alakú felhőt, hatalmas közeli mennydörgés hasogatta a fülemet, és arra indított, hogy azonnal lefelé induljak a hegyről. A harmadik harangkondulásnál, amikor már futás közben fordultam hátra, akkor láttam meg őt, ahogyan átlebegett a romok két tartóoszlopa között oly gyorsan, némán és szinte észrevétlenül, mint valami sóhaj. Nem ember, nem állat, nem is árnyék vagy valami képzeletnek a szüleménye. Inkább eltévedt angyal lehetett vagy egy ügyetlen kísértet. Azonnal el is tűnt, szerintem akaratlanul hibázott vagy talán szándékosan, valami rejtelmes oknál fogva láthatóvá tette magát egy halandó szeme előtt. Csak akkor, egyetlenegyszer találkoztam vele, de sohasem kérdőjeleztem meg a találkozás valódiságát vagy a jelenség létezését. Abban sem kételkedtem, hogy olyan találkozás volt, ami nagyon kevés embernek adatott meg a világ kezdete óta. Akkor csupán valami titokzatos és megmagyarázatlan sejtelmem támadt: mi vagy ki lehetett az általam megpillantott jelenés. De nem telt el egy óra, hogy abban is teljesen bizonyos legyek, hogy nem tehetek más: meg kell tudnom, ki volt ő. Gyors léptekkel, botladozva és átázva futottam lefelé a vihar elől menekülve. S midőn már szinte remegve melegedni ültem le a névtelen „zöld” kocsmá egyik asztalánál egy kupica barackpálinkára, kezdett világossá válni számomra a jelenés üzenete. Amint a nemes ital megtette a hatását, aromája, íze és magas szeszfoka segített visszaszereznem

nyugalmamat, a pálinka ellenére hideg fejjel ezen kezdtem gondolkodni: mit cselekedjek, hogy megtudjam, mit is láttam. És ott a kocsmaszasztalánál elhatároztam, hogy végigcsinálom, nem nyugszom bele, utána járok a jelenségnek addig, amíg meg nem fedem fel a teljes igazságot.

Következésképpen tudatosult meg bennem, hogy minden részletében, hibátlanul kell megterveznem a munkát, és hogy a cél eléréséhez két utat kell igénybe vennem. Az egyik a tudományos módszer, azaz: kutatás, olvasás, információgyűjtés, utána pedig elemzések, vizsgálatok, nyomozások, leletek gyűjtése, összehasonlítások stb. A másik utat spirituális téren kell bejárnom: imával, elmélkedéssel nagyon mélyre leásva inkább titokzatos, misztikus, a szemnek láthatatlan és az észnek szinte felfoghatatlan vidékeken, mint a látható, kint lévő egyhangú és unalmasan kiszámítható valóságos világban. Már aznap este elkezdtem dolgozni... keményen, kitartóan és aprólékosan. Először leültem a számítógép előtt, utána pedig – amikor már kimerültem a virtuális munkában, a keresésben – gyertyát gyújtottam egy szép ikon előtt, és miután segítségül hívtam az Úr nevét, hosszú órákon át csendben elmélkedtem és imádkoztam. Azért, hogy halljam, amit a fül nem képes hallani, és lássak ott, ahová a szem nem tud behatolni. Így álltam neki a végét nem sejthető munkának, ami valóban nagyon hosszú ideig tartott. Hisz sok-sok év eltelt, mire végre lassan, sok fáradsággal és hosszas utánajárással, tanulással, imával és meditációval sikerült megtudnom: kit láttam akkor. Bizonyítani sajnos sosem tudom, de gondolom, nem is kell... minek is? Hiszen ha nem is látjuk, mindig itt röpdös körülöttünk akkor is, amikor akár életről akár halálról van szó.

Visszatérve a találkozás történetére... Egy elfelejtett, üres apátság pincéjében, valahol itt vagy ott Magyarhonban, a világ vége kellős közepén, végre megtaláltam azt a régi, ősi magyar-latin-sváb nyelvkeveréken írott, de még ép és olvasható tekercestöredéket, ami hozzásegített a Zsámbékon egyedül általam megpillantott rejtélyes jelenség azonosításához.

A tekercsre ez volt írva:

„Nem azért jegyzem fel ezeket, mert feltétlenül szükséges lenne, nem is azért, hogy az Ő parancsait teljesítsem, vagy netán valaha a jövőm, még meg sem teremtett emberi faj tudomására jusson. Csak a saját kedvemre írom le, csupán azért, hogy amikor végre valahára otthonra lelek, elolvashassam és gyönyörködhessenek saját szavaimban és szinte végtelen, tökéletes tudásomban. Abban, hogy már akkor, amikor még az első fűszál sem sarjadt, az első eső sem paskolta a földgolyót, a legparányibb ásványok sem kezdtek formálódni, és az első emberpár még nem jelent meg az Ő bölcs terveiben, én tudtam, ki vagyok, miért vagyok az, aki vagyok, mi a végzetem és azt is, hogy mit keresek. P-rem-Ó a nevem. A világ kezdete óta minden nemzedéken át egészen az idők végezetéig szemem már mindent látott és lát, fülem mindent hallott és hall.

A megszámlálhatatlan tejutak és más csillagrendszerek összes csillaga és bolygója lakásom volt, de máig egyetlen egy sem lehetett az otthonom. Az vagyok, aki voltam, és aki leszek, aki tudja mind azt, ami volt, van és lesz. Vándorlásom akkor kezdődött el, amikor az új Napok még nem léteztek, s a régiéek még nem kezdtek kihunyni. Ezért jól ismer engem a végtelen tér. Legtávolibb sarkáig az egész teremtett világ úgy ismer engem, mint azon kevesek egyike, aki átlépte a Harmadik Szent Küszöböt, azaz elérte az igazi Tudást.

Így tudtam meg, hogy minden, ami van – volt már régen, és minden, ami lesz – már most meg van.

Ezzel el is nyertem jutalmamat.

Attól kezdve a csillagokban, úgyszintén az emberi történelem eseményeiben, mindig ott voltak, ott is lesznek örökké elszórva és beleégetve az én lábnyomaim, mindenütt és szerteszét a kezdet és vég nélküli térben. S ami csak történik, öröktől fogva és mindenütt az én nevemhez fűződik, mert ízről ízre minden részletében először én éltem át a végtelen idő forgásában.

Ennek így kellett lennie, ó!

P-rem-Ó a nevem, tanúságot teszek, kijelentem: leírom és véremmel megpecsételem, hogy minden, ami volt és lesz, megvan már most, semminek vége nem lehet, mert sose volt kezdete, és semmi sem kezdődik el, mert máris, most, a végéhez ért. Bár nem én vagyok az Alfa és az Omega, mégis bennem találkozik a kezdet és a vég, összeölelkeznek a fentiek és a lentiek. S ezért tudok, ismerem mindent, ami volt, és azt is, hogy mivé lesz.

A Tudás következtében, jutalomként én lehettem az Örök és Igazi Zsolozsma Őre is. Mert mindent mindenről tudok, mindent ismeret az enyém. És bár az egész, határok nélküli Űr a székhelyem és birodalmam, mégsem lehet nyugtom, amíg meg nem találom az egyetlen, ami nem adatott meg: az otthonomat. És ezen írásomban ünnepélyesen kijelentem: esküszöm és újra

véremmel meg könnyeimmel pecsételtem meg, hogy nem fogok lankadni, sem megpihenni, amíg meg nem lelem.

És amikor odaérek, ott is maradok örökké. Ott alapítom meg országomat, és annak népe az én népem lesz, mindig velük leszek és távol lévő testvéreikkel is.

És országomnak neve S-emb-k (Z-smb-K)* lesz, ott építem fel az Örök és Igazi Zsolozsma Templomát, amelyet R-o-M néven fog megismerni minden nemzedék a világ végezetéig. ”

H-ugh-Ó, az írnök

* Z-smb-k vagy S-emb-k: Zsámbék ősi neve

* R-o-M: Zsámbéki öreg templom

* P-rem-Ó: Premontrei rövidítése

3

töredék...

(„... de bármennyire kíváncsi és felkészült, bármennyire igyekeznek, soha senki nem fogja meglátni az őrszemet. Mert ők, a halhatatlanok, akárkik lehetnek: talán az egyik férfi vagy nő fehér ruhás szerzetes? Vagy a munkanélküli cigány? Talán az útszélén tántorgó, a fűben vagy a padon fekvő iszákos... vagy a sváb tánccsoport egyik tagja? A szüret után szólót préselő barázdás arcú vén paraszt bácsi? A település bolondja vagy valamelyik önmagát értelmiséginek vagy művésznek kikiáltó lakosa? Akárki lehet, de látni vagy észrevenni sőt, még sejteni sem lehet.”

(H-ugh-Ó, az írnök)

4

A kezdet előtt...

„Amikor még semmi sem volt, s a végtelen és háborgó vizek teljesen elborították a készülő világmindenségét, akkor, amikor az idő még nem pergett, hanem csupán örök és mozdulatlan állapotban volt, megszülettek az őrszemek. A kezdetkor a hét hatalmas bölcs, a tudásfából merített minden ismeret birtokosai és ezáltal halhatatlan kiválasztottak abból a célból, hogy elvegyüljenek az akkor még nem létező emberi faj között. Nevük B-enc-K, C-isz-T, D-omo-K, F-ere-K, J-esu-K, P-álo-k és a mindenben kiváló P-rem-Ó, aki a legnagyobb volt közülük.

A kezdet előtt a vizek mindent beborítottak, nem volt még föld, sem ég, nem volt se nappal, sem éjszaka, kivéve a vizek hullámainak csapkodása; csak csend, mozdulatlanság és sötétség uralkodott a rút káoszon. De a hét őrszem már akkor is ott volt annak az egyetlennek Lelke mellett, Akinek Nincs Neve, amikor az Ő örök fénye kezdett kifelé áradni. Akkor a világosság a vizeket szétterítette, hogy helyett adjon a földnek, és utána ezt szétválasztotta az égtől. Akkor kezdődött el az emberi faj története. A helye a világban népek s fajok meg törzsek, klánok, családok szerint lett szétosztva a vízből kiemelkedett földrészekben. Minden őrszem megkapta a saját népét és feladatát, kivéve P-rem-Ó -t, hisz neki egyedülként, mint aki elérte a szinte tökéletes tudást, neki kellett őrködni a többiek felett, addig, amíg a föld minden népe megtalálja az őt megillető helyet, legyen az a tengerparton, szigeteken, a hegyekben, erdők mélyén vagy a száraz és kihalt sivatagban. E hatalmas feladat miatt P-rem-Ó -nak eleinte, hosszú évezredek át nem lehetett sem népe, sem otthona.

Minden egyes őrszem az emberek tudta nélkül vezette őket végleges hazájukba olyan történelmi folyamat során, ami több évezreden át tartott. Minden egyes őrszem megkapta azt a népet, amelyet a Név Nélküli megjelölt számukra. Csak egyedül P-rem-Ó -nak engedte meg az, Akinek Nincs Neve, hogy őrködjön a többiek felett, jutalmul valahol saját maga válasszon ki a sok közül magának egy népet, s meglelje azt a földet, amelyik mindörökké az ő népének otthona lesz.

Végül az Elszakadt Hét Törzs nagy vándorlásának kezdetén érkezett el az idő, amikor P-rem-Ó kezdte sejteni, hogy eljött az ő ideje, hogy közeledik érő várakozásának a vége. Az Elszakadt Hét Törzsben találta meg mindazokat a tulajdonságokat, amelyeket mindig is szeretett volna látni és megtapasztalni az ő jövőendő népében. Ezért

amikor a Hét Törzs vezérei, harcosai, családjai, asszonyok, gyerekek és az állataik a nagy földek mélyébe merészkedtek, a még az ősidőkben feledésbe merült, a káosz vizekből kiemelkedett Hun-lem föld felé, P-rem-Ó hozzájuk csatlakozott: eleinte, mint egyszerű harcos, utána pedig mint az egyik törzsnek a sámánja. Átkelve a félkörívű óriási hegyláncolatot a K-árp-t védett belsejében található Nagy Föld kellős közepén telepedtek le P-rem-Ó nagy meglepésére. Birtokba vették hegyeiket, négy nagy folyóját, legelőit, szántani alkalmas, gazdag földjeit, erdeit. Egy kisebb csoport a legnagyobb folyó kacsaringós szakasza közelében maradt, és onnan kezdet terjeszkedni délnyugat felé. P-rem-Ó jól tudta, hogy döntésükben a sors kijelölő csillagok vezették őket, hiszen a R-á-M hegy lesz a megfelelő hely a láthatatlan és örökké rejtőzködő Egyetlennek, Akinek Nincs Neve, hogy örök szentélyt alapítsanak Neki. Így is lett... Azóta az Ó szentélye köti össze az égiet és a földieket, vigyázza a régi titkokat úgy, mint ahogy földanya lüktető szíve őrizte, és mindig őrizni fogja a világ végezetéig P-rem-Ó népének sorsát. A végtelen idők folyamán erősíti lelkületét, utat mutat neki, és ha valaha feledésbe merülne, újra és újra emlékezteti az útra azokat, akik nyitott szívűek: kik ők, honnan jöttek és mire hivatottak. Hogy a szentély és környéke rejtve, tiszta és érintetlen maradjon, védve a jövő romboló támadásaitól és az idegenek káros hatásától, még egy rövidke utat tettek meg lefelé, amíg elérték azokat a mocsarakkal és a tavacskákkal tarkított medencét, amelyet szelíd lankás hegyek vették körül, mint ölelni kész karok, és amelyet az ő végleges és új hazájuknak fogadtak el. Így végül több évezred vándorlása után P-rem-Ó otthonra talált, aminek neve Z-smb-K lett."

H-ugh-Ó, az írnok

B-enc-K, C-isz-T, D-omo-K, F-ere-K, J-esu-K, P-álo-k: Bencések, Ciszterciek, Domonkosok,

Ferencsek, Jezsuiták, Pálosok

Hun-Lem: Hungária ősi neve

R-á-M: Nagy valószínűséggel a Rám hegyről van szó (Dobogókő)

(Jegyzet...)

Mocsarak és tavacskák...

Az egyik „őslakos” elég régen elmesélte, kezembe is adott egy általa írt könyvecskét, amelyben kifejti az ő verzióját Zsámbék eredetéről. Szerinte réges-régen a lakosok halászok voltak, mert az egész medencét mocsarak és tavacskák borították. A kistelepülés, lakóházak egészen fent, a Nyakason voltak megépítve, még hozzá természetesen az öreg templom közvetlen szomszédságából indultak és körbevették. Amint az idő múlásával kezdtek kiszáradni a mocsarak, tavacskák, a lakosság fokozatosan mindig lejjebb építette házait, és inkább a háziállattartással és mezőgazdagsággal kezdett foglalkozni. Néha kérdezgettem erről más helybelieket, hátha akad valaki, aki osztozik ebben az elméletben. De be kell vallanom, sosem találtam senkit sem, bár köztudott, hogy a környéket évezredekkel ezelőtt tenger borította, és valaha bővelkedett patakokban és kisebb forrásokban. A megkérdezettek mégis mindannyian furcsán néztek rám, amikor erről érdeklődtem. Azt hiszem senki nem járt utána, senki nem kutakodott ennek az elméletnek valamely részigazsága iránt. Elismerem, hogy nem könnyű elhinni, hogy valaha oly sok víz volt a medencében, mert főként az utolsó évtizedekben inkább a szárazság a jellemző, mintsem az esős, nedves napok. Mármint ha tavaszról vagy nyárról van szó, mert a tél sem az, ami régen volt... az egész Zsámbéki-medencében kevés a hó, sok az ónos eső, a szél, a havas eső, szitál a köd. Valakik azt is rebesgetik, hogy talán a víz már rég eltűnt akkor, amikor az emberek eltüntették az erdőket, hogy búzát, kukoricát stb. nagyobb mennyiségekben termesszenek.

„Letelepedéskor az őrszem halászként jelent meg népe körében. Velük elvegyülve segítette az embereket abban, hogy a tavacskák és mocsarak bőségesen biztosítsák számukra a mindennapok legfontosabb ételmét, a halat. Több nemzedéken át azzal törődött csak, hogy népe boldoguljon, szaporodjon, minden anyagi javakban gyarapodjon, és így gyökeret verhessen a kivételes adottságú vidéken tisztelve a természetet és a természetfölöttit egyaránt. Legfőbb vágya az volt, hogy népe minden egyes tagja szeretetben és megértésben éljen egymással. Szinte tökéletes tudását és minden figyelmét a népére fordította, minden egyes férfira, nőre, gyermekre, erős fiatalra vagy fáradt aggastyánra. Azért sokat kellett várnia az Örök és Igazi Zsolozsma temploma építésével, mert először meg akart bizonyosodni, saját szemével szeretne volna látni, hogy népe valóban összetartó és életerős közösséget alkot. Amikor úgy vélte, hogy közel jár e cél megvalósításához, már nem bírt többet várni, és úgy döntött, hogy biztosítja népe sorsát. Ehhez első lépésként messzi földről meghívta építőkné az őrszemek küldöttjeit, de inkább azzal a feladattal, hogy ők is P-rem-Ó népe testi-lelki szolgálatára álljanak. Így kezdett épülni a R-o-M, számtalan évekig tartott, és több ezerre rúgó faragott követ használtak fel. Míg végül egy szép ragyogó napon a hatalmas és gyönyörű kéttornyú építmény a magasból egyedül és büszkén uralta az egész környéket, ameddig a szem látott és azon túl is. Körülötte és alatta nyüzsgött az élet, a két világot összekötő útkereszteződésen számtalan utazó, kereskedő, katona, követ, hittérítő egymást váltotta, mentek, jöttek keletről nyugatra, nyugatról keletre.

Az őshonosak „gyüött-ment”-re keresztelték azokat, akik nem hozzájuk tartoztak, így határolták el magukat a jövevényektől. De mégsem tudtak elkülönülni egymástól az őshonos férfiak és idegen nők, de fordítva: az őshonos nők és idegen férfi közötti új kapcsolatok keresését sem kialakulását sem tudták megakadályozni, és így aztán egy új nemzedék nőtt fel, amely nem csak az eredeti néptől származott. P-rem-Ó és a segítő küldöttek mindent megtettek, hogy a nép fényes és békés jövőt teremtsen magának, de jól tudták, hogy az ember, még inkább ez a nép – minden nemes tulajdonsága ellenére – mégis eléggé nyakas, engedetlen és önfejű

teremtényekből tevődik össze. Mindig szentül meg van győződve, hogy ha valamit elér, az csakis saját ügyességén, erején és kitartásán múlott.

Bár P-rem-Ó és a küldöttek missziója és feladata az volt, hogy biztosítsa és előresegítse népe boldogulását, mégsem terjedt odáig, hogy kikényszerítse a helyes útnak a követését. Jó szemmel nézték és helyeselték a nép és a „gyütt-ment”-ek összefonódását, mert ez is fontos elem lehetett a közösség megmaradásában, gyarapodásában, a folyamatos vérfrissülésben. De azt sem tudták elkerülni vagy megakadályozni, hogy a „gyütt-ment”-ek megfertőzzék P-rem-Ó népét a külvilág rossz szokásaival, önző, saját érdekeket hajszoló életmódjával. Történelmileg talán pont akkor kezdődött el, amikor készen állt a R-o-M: valami kezdett megváltozni az emberekben, ami sok-sok évszázad múltán majdnem teljes pusztulásukhoz vezetett, majd pedig újjászületésükhöz.”

H-ugh-Ó, az írnök

7

A késői „Z-smb-k -i „B-dz-A” fennmaradt tekercestöredékből
(Kb. 800 évvel az Elszakadt Hét Törzs érkezése után)

„Én P-rem-Ó, láttam, ahogyan népem boldogul és gyarapszik azon a kisebb földdarabon, mely része annak az új és terjedelmes honnak, amelyet az Elszakadt Hét Törzs vezérei sok évtizedes vándorlás után találtak. De jól tudtam, hogy sok megpróbáltatáson kell átmenniük ahhoz, hogy a még nem látható, nem is sejthető messzi jövőben elérhessék Z-smb-k aranykorát, az igazi és talán végleges újjászületését. Majdnem végtelen és tökéletes tudásom sosem lehetett elég ahhoz, hogy megkíméljem népemet a többször kintől visszatérő

kínzó veszélyektől, bár azt is jól tudom, hogy ezek a támadások nem dőnnek népem sorsára nézve, hanem belülről kifelé áramló lélekfertőzések: így a gőg, az önzés, a nyakasság, a hatalomszomj és a középszerűség. Mindkét támadást, azaz a kintről érkezőket és a belülről fakadókat, sosem volt engedélyem elhárítani, sem megállítani, sem elkerülni. De azt igen, hogy rejtőzködő jelenlétemmel, iránymutatásaimmal, és szeretetemmel szüntelenül erőt öntsek népem minden egyes emberébe.

Bizalmat és megtörhetetlen hitet a jóság, a szabadság és a becsület iránti vágyat.

De sajnós az emberek, így népem is, sokszor nyakasak, ostobák, kishíűek és elégedetlenek, sokszor fegyelmezetlenek és ingatagok. Akkor általában rossz döntéseket hoznak, amelyeket később megbánnak (vagy inkább mások nyakába varrnak), de nehéz őket helyrehozni. Népem ezen ellentmondások szerint és ellenére fejlődött és növekedett az évszázadok folyamán. A rövidebb békés időkben eleinte halászatból, később földművelésből, néha kereskedésből élt. A kelet és nyugat közötti fontos útvonalon sok alkalom adódott az áruk behozatalára és kivitelére, ezért őslakos és vándor piacárosok, kalmárok csereberélték értékeít szinte szüntelenül.

De gyakran a háború borzalmai is elérték és keserítették népem mindennapjait. Keletről érkezett kíméletlen és erős harcosok megdézsmálták lakosságát. Vér, csatazaj, füst, éhség és rombolást borította az egész vidéket, az

emberek már elhítték, hogy pusztulásra vannak ítélve. Bár nagyon szerettem volna, de nem tudtam beavatkozni, hogy könnyítsék sorukon. Jövőjük saját maguktól függött, hogy tudnak-e talpra állni újra és újra. Így volt a földrengés és a szörnyű pestis idejében is. Mindig ott voltam mellettük, és eőt, bizalmat öntöttem beléjük, anélkül, hogy ezt észrevették volna.

Mert én P-rem-Ó vagyok, a népem őrzője, és ismerem enyéimet, bárők még nem ismernek engem.

Azért népem még mindig él, és nyakas természete, gyengeségei és lánei ellenére mégsem süllyedt el a történelem viharaiban.”

** B-odz-A tekercs: Egyetlen fennmaradt tekercestöredék a P-rem-Ó korszakról, melynek állítólag egy ismeretlen szerzetes volt a szerzője, és aki az ő saját készítésű és világhírű zsámbéki bodzapalinkáról nevezte írását.*

8

„P-rem-Ó sosem hagyta magára népét. Hogy így lehessen, hol a nagy úr vadászmesterének, hol egy szerzetesnek, hol a település tizennégy csendőréből az egyiknek, hol kuláknak, elismert kézművesnek álcázta magát. Népeinek sok viszontagságon, nehéz korszakon, kilátástalan helyzeteken kellett még átvergődnie. De talán a legnehezebb és reménytelen időszakok nem azok voltak, amelyek a fájdalomhoz, háborúhoz, erőszakhoz, szenvedéshez vagy halálhoz kötődtek, hanem arra az időszakra, melyet a legújabb és még befejezetlen kódexben „A tehetségtelenségben szunyókálás vörös korszaka”-ként jegyeztek. (*) Abban a négy évtizedben az őrszemnek nagyon kellett vigyáznia és ügyeskednie, hogy össze ne kuszálódjon minden. Tudta, hogy az, ami történik, nem az ő népeinek a hibája, hanem a

kintről jövő ostoba és gőgös utópia miatt van. Sokszor volt veszélyben az ő népe, de talán akkor volt a legközelebb – ha nem is a teljes megsemmisüléséhez, de igen – ahhoz, hogy elsüllyedjen a szürkeség, az arctalanság, a múlt- és jövőnélküliség mocsarában. Hogy kénytelen-kelletlen alkalmazkodva a kötelezőhöz beletörődjön a túlélő sorsába, és elfelejtse örökségét, elhivatottságát, önazonosságát, becsületét és büszkeségét.

„A tehetségtelenségben szunyókálás vörös korszak”-ban az idő megállt Z-smb-K -on úgy, mint sok más helyütt Hun-lem-ben. Lakosai mindennapi becsületes munkán kívül és egy-egy kivétellel (ami külön fejezetben lesz említve) semmi újjal, fontossal nem járultak hozzá a közösség gyarapításához... és ha néha igen, akkor csakis P-rem-Ó figyelmének és buzgóságának volt köszönhető. Az emberek továbbra is derekasan munkálkodtak, tették a dolgukat, de nem volt jövőjük... és ahogyan ők ezt, bár szívük mélyén, de nagyon jól tudták, azért az őrszem mégis reménykedett, nem adta fel, és azt az egyetlen tette, amivel megváltozhatja a sorsukat. Velük maradt várva a pillanatot, amikor „A tehetségtelenségben szunyókálás vörös korszaka” magától összeomlik, hogy akkor segítsen feléleszteni bennük az újjászületés, az önfelismerés, a magára találás és változás iránti vágyat. Így is lett. Az Elszakadt Hét Törzs érkezése Hum-lembe tizenegyedik évszázad végén P-rem-Ó népének megadatott a lehetőség folytatni ott, ahol az átkozott korszak előtt tartott. De ez mégsem volt teljesen így, mert addigra nagyon megváltozott körülötte a világ, na, nem annyira Z-smb-k -ben, nem is egész Hun-lem -ben, de bizony a nagyvilágban. Ezért Z-smb-k -re is lassanként, évről évre rengeteg nép és újabb jelenségek, divatok, szokások áramlottak, melyekből néhány továbbszáguldott, mások pedig gyökeret vertek és akarattal vagy akaratlanul, de mégis elkerülhetetlen módon megváltoztatták P-rem-Ó népét és lakóhelyét. Egy pár évtizeddel a „A tehetségtelenségben szunyókálás vörös korszakának” és fanatikus, ostoba követőinek bukása után az új arculatú nép kezdett erősödni, és a múltat őrző R-o-M szárnyai alatt kereste saját lelkét és jövőjét”

H-ugh-Ó, az írnok

* Rövidebben: “Vörös éra” (*Innominatus*)

Bóli és Biló

„Z-smb-k története a Vad Népek Százötven Éves Megszállása, illetve a Felszabadítás utáni III. esztendőben járt, amikor lakosai, minden emberfeletti erőfeszítés ellenére reménytelenül próbáltak felemelkedni a nagy pusztulás gödréből. P-rem-Ó úgy látta jónak, hogy elkerülhetetlenül szükséges a Segédőrző Ikrék kikönyörgése attól, Akinek Nincs Neve, hogy ők elvegyülve az emberekkel, jelenlétükkel és közreműködésükkel időről időre észrevétlenül megerősítsék népének fennmaradását. Amíg az ikrek itt-ott hébe-hóba felbukkannak akár ketten együtt, akár csak az egyik közülük, minden hamis látszat ellenére Z-smb-k népének szíve lüktet, él és virágzik.

B-óli és B-iló annyira hasonlítanak egymáshoz, hogy annak, aki nem figyelmesen szemléli, esetleg nem ismeri, szinte lehetetlen megkülönböztetni őket. Abban a bizonyos III. esztendőben, amikor először jelentek meg, két sebesült, rokkant, koldus katonaként éltek egy romos viskóban, a település szélén. A gyerekek szerettek hozzájuk járni, hogy élvezzék a tőlük hallott háborús hősi vagy rémes tetteket. Vittek nekik ezt-azt, szalonnát, gyümölcsöt vagy más élelmet, egy kancsó bort, meg a falu híreit, hogy ki halt meg, kik született, kik házasodtak meg. A betegekről, az éppen akkoriban terjengő pletykákról, a vetésről és aratásról, a szüretéről, a jószágállományról, az új jövevényekről, kereskedőkről, hittérítőkről, bűnösökről és hősökről meséltek a két katonának. B-óli és B-iló mindenről kikérdezték a gyerekeket, így mindent tudtak Z-smb-k mindennapjairól, és bölcsen tudtak reflektálni a hallottakra. Szelíden biztatták, megerősítették azt, ami jó és pozitív, tompították vagy helyes mederbe terelték azt, ami káros módon fenyegette a közösséget. Az ártatlan gyerekek, semmiről sem tudva, továbbadták vagy magukban elraktározták a hallottakat, következésképp előbb vagy utóbb B-iló és B-óli bölcsessége, útmutatásai a gyerekeken keresztül beépültek a

lakosság életébe, és kisebb-nagyobb mértékben elő tudták segíteni, jó irányba vezették a település sorsát.

A Segédőrző Ikrék tíz éveként számoltak be P-rem-Ó -nak, és tőle is kapták az utasításokat, tanácsokat. Az évszázadok folyamán B-óli és B-iló vándor árus, kocsmába járó napszámos, segédmunkás, műveltebb diákpár, a premontrei kolostor szakácsai voltak, aztán újra katona- vagy koldustestet öltöttek magukra. De mindig úgy, hogy szinte észrevétlenek maradhassanak. Ezért a leghatékonyabb utcaseprő, illetve a település karbantartója, utcaseprője szerepét vállalták magukra. Akkor valóban úgy el tudtak vegyülni az emberek között, hogy eljutva a falu legjelentéktelenebb zugába mindenre figyeltek, mindent láttak, hallottak, viszont szinte senki sem leplezte le őket. Mindenki kedvelte vagy legalább eltűrte őket, de senki sem törődött túl sokat velük. Nagy ritkán, valamely ünnepen a sör, pálinka vagy bor hatására egyikük vagy a másikuk magas fokú tudásáról vagy képességéről tett bizonyosságot valamelyik szakterületen vagy művészeti ágban. Még mindig emlékszik néhány lakos arra az estére a Zárdakertben, amikor B-iló egy fához támasztotta rozoga biciklijét, egy kicsit himbálózva felment a színpadra, szó nélkül leült a cimbalom elé, és játszani kezdett úgy, ahogy nagyon kevesen tudnak, de csak hosszú évek tanulása és gyakorlása után.

B-óli és B-iló észrevétlenül mindig kísérték, kísérik, és kísérni és figyelni fogják Z-smb-k életét, bár néha és hosszú évekig csak egyik látható közülük. Ez azért van, mert valószínűleg addig a másik fél beszámolót és konzultációkat tart P-rem-Ó -nál, illetve pihenő- és újratöltődési évekre van szüksége.

Így lehetett M-atr korszakában is. M-atr a falu ifjú bolondja volt, bárhol felbukkant tengerészsapkájával a fején, néha félig-meddig katonai egyenruhára emlékeztető öltözékben. Őszinte és széles mosolya álcázta Segédőrző Iker mivoltát, az emberek előtt csak egy szerencsétlen, de igazán jópofa, együgyű fickó volt, aki senkire sem jelent veszélyt. Vidám és egyszerű személyiségével M-atr sokat tett Z-smb-k biztató jövőjéért azokban az években, amikor épp, hogy kezdett felocsúdni „A tehetségtelenségben szunyókálás vörös korszaka” álmából.

Hasonló volt M-atr -hoz P-opa csendes jelenléte és munkássága. Ő az utcákat járta rendületlenül osztogatva a színes reklámújságokat. Szikár alkata, szakálla és vastag, keretes szemüvege valójában egy ortodox pópához tette hasonlatossá, de úgyszintén elrejtette valódi személyiségét. Inkább az állandóan magával hordozott kis táskarádió

jelezhette igazi mivoltát. Mert e rádió műsorait a világ különböző nyelvein hallotta és értette. Rendkívüli képessége a más nyelveken beszélés és megértés volt, egyike azoknak a ritka tulajdonságok, amelyeket minden egyes Segédőrző Iker birtokol.”

H-ugh-Ó, az írnok

(Jegyzet...)

Aki járja Zsámbék utcáit, nagy valószínűséggel belebotlik egy fehér reverendába öltözött férfi vagy női szerzetessel. És szinte majdnem biztos, hogy valakinél érdeklődni fog e szerzetesek felől: melyik rendhez tartoznak, mit keresnek ebben a városban? Ha tényleg kíváncsi, akkor megtudhatja, hogy a premontrei rend hosszabb-rövidebb megszakításokkal ugyan, de mindig jelen volt a településen. Sőt, oly nagy mértékben meghatározta a település vallásos, kulturális, közösségi és szociális életét, hogy Zsámbék története egy vonalban, együtt fut a renddel. Kis túlzással Zsámbék talán a világ egyetlen városa, amelyet „premontrei településnek” lehetne nevezni.

Bár Zsámbéknak a „központját” a zöld kocsmá, a buszmegálló, a lángos bódé, a Coop szupermarket jelölik, a piacnapokon kívül a valóságban innen 100 méterre lüktet a település szíve, a plébániaház sarkán, ahol semmitmondóan ágazik el a három irányba vezető út. Ott, ahol szinte minden, ami látható, premontrei vagy a renddel köthető: az impozáns kapuval rendelkező plébánia épülete, vele szemben a nővérek által fenntartott öregek otthona, a fölmagasló barokk templom, mögötte pedig a premontrei nővérek rendháza és napközis otthona; a régi polgármesteri hivatal helyén újra felépült premontrei szakiskola „D” épülete. Körös-körül e ponttól terjed szét Zsámbék.

Amint a 102-es út, Zsámbék főútja, északkeletről, a Pilis felől és a Budapestet Esztergommal összekötő 10-es út irányából beérkezik, elkerülve a templomot egy éles balkanyarral hatol be a város szívébe, de azonnal jobbra talál egy mellékutat, amely a Török-kúthoz, a Szent Erzsébet lépcsőhöz, a premontrei romokhoz és a település szintén premontrei temetőjéhez, meg a Zichy-kastélyhoz és a Catharinumhoz vezet,. A kastély ad otthont ma a premontrei férfi rend „Keresztelő Szent János Iskolaközpontjának”, alig valamivel feljebb a Josephinum újra épült öregek otthonához lehet érni, amely szintén a premontrei rendhez tartozik.

A balkanyar után előre haladva pedig Páty és Budakeszin át Budapestre, kelet felé veszi egyenesen az irányt, de pár méterre el is ágazik újra jobbra, hogy a szűk Piac köz utca két oldalát súrolva haladjon el a premontrei szakközépiskola épületei mellett, majd átszelve a település kicsi „centrumát” a zöld kocsma megállója után elérkezzék egy újabb elágazáshoz. Onnan jobbra Máty (ott található a PRO VOBIS műhely, amelyet a zsámbéki székhellyel működő Szt. Norbert Karitatív Alapítvány és a Dr. Meggyes Pro Vobis Alapítvány hozta létre a premontrei rend férfi és női szerzeteseinek támogatásával), Bicskén át Székesfehérvárra, Gyermely, Bajna, Esztergom, északnyugat, nyugat azaz, Szlovákia vagy akár egészen Norvégiáig is mehet. Ha pedig balra fordul, délre a Bécs-Budapest autópályához, Biatorbágyra, (ahol működik a zsámbéki premontrei nővérek által fenntartott „Fészek Fogyatékosok Nappali Ellátója”), továbbá Érdre, meg akár a világ végéig...

.....

Három hősi ének

A-lxh-Ű M-bt-Ű (*) megmaradt „Hét Z-smb-K hősi ének”
gyűjteményéből

(*) Egyik B-odz-A -i kódextöredék szerint A-lxh-U M-bt-U volt a neve egy legendás bárdosnak, aki eleinte a török hadseregbe szolgált katonaként, de miután megborzadva a háborús kegyetlenkedésektől dezertált onnan, hosszú útra kelt és számtalan kaland után Z-smb-K re érkezett, ahol meglátta és megszerette a gyönyörű A-nyc-S -kát. Annyira megtetszett neki ama föld, hogy ott telepedett le, családot alapított. Bár nem bizonyított, de néhány hisztor neki tulajdonítja a messzi hírű T-r-K kút megépítését. Később, több éven keresztül megtanult lanton játszani, saját együttest alapított B-lus-G névvel és megkomponálta a „Hét „Z-smb-K -i hősi ének”-et.

H-ugh-Ó az írnök

- I. ének -

-

Előre nézz, ó Z-smb-K népe!
Csillagok ösvényén,
napok melegében.
Vívd meg a harcod,
küzd meg a sorsod.
*A végtelen égben vagy a föld ölében
tiéd lesz a jövő és tiéd lesz a béke!*

Messziről jöttél, tovább nem mentél,
e medence széle, szívében,
végső otthonra leltél.

Építsd a jövődet
Gyarápíts, dolgozz, alkoss!
*A végtelen égben vagy a föld ölében
tiéd lesz a jövő és tiéd lesz a béke!*

A szikla porrá válhat,
de gyökereid itt maradnak örökké.
Mert őseid, hőseid vére
mártotta ezt a földet,
és könnyei mosták fehérre.
*A végtelen égben vagy a föld ölében
tiéd lesz a jövő és tiéd lesz a béke!*

Erős légy Z-smb-K népe,
mert itt élned és halnod kell!
Sokasodj tiszta vérrel
de a „gyütt-ment” -teket
se gyűlöld... őrizd és fogadd be őket!
*A végtelen égben vagy a föld ölében
tiéd lesz a jövő és tiéd lesz a béke!*

A magas hegyén, mint védő kar
a büszke R-o-M óv téged, erősít
amikor küzdesz ellenséggel.
Azért légy híve e földnek
ó nyakas Z-smb-k népe!
*A végtelen égben vagy a föld ölében
tiéd lesz a jövő és tiéd lesz a béke!*

Zengj győzedelmi éneket!
Szálljon magasra hálaéneked!
Víg esztendőök voltak régen
de ma se maradjon el a jókedved
hogy legyen rád áldás, bőség, bor, kenyér!
*A végtelen égben vagy a föld ölében
tiéd lesz a jövő és tiéd lesz a béke!*

-II. ének-

Föl, föl, Z-smb-k népe!
Élők, holtak egyesüljétek!
Egyetlen szívbe öleljétek egymást,
mert védelmezőnk itt van fölöttünk:
A R-o-M őriz téged, Föl, föl, hát!
*Ne hátra! Föl és előre nézz Z-smb-K ivadéka,
Hidd el, hogy virradatkor tiéd lesz a világ!*

.....

.....

mert többre vagy hivatott,
mint szemedet a földre szegezni.
Feljebb és messzebbre kell nézned!
*Ne hátra! Föl és előre Z-smb-K ivadéka,
Hidd el, hogy virradatkor tiéd lesz a világ!*

Parasztok, svábok, ősmagyarok,
gyüttmentek, kufárok, csuhások,
kubikusok, kézművesek, gazdák.
Z-smb-K népe.....!
Hidd el, hogy itt a jövő, eljött már!

.....

.....

Hidd el, hogy virradatkor tiéd lesz a világ!

Tiszteld az ősatyáidat!
Tartsd meg, és ad át örökségüket!
Annak, Akinek Nincs Neve parancsait
napról-napra teljesítsd,
és az égre repítsd a V-spr-A énekét!
Ne hátra! Föl és előre Z-smb-K ivadéka,

.....

Bár királyunk nincs, de van Istenünk!
Szítsuk együtt a zsolozsma lángját,
 hogy pusztuljon az ellenségünk
 és gyarapodjon népünk.
 A jólét jöjjön el nekünk!
*Ne hátra! Föl és előre Z-smb-K ivadéka,
Hidd el, hogy virradatkor tiéd lesz a világ!*

*A pontozott sorok jelzik a szakadt, hiányos vagy megfejthetetlen tekercs- vagy szövegrészeket
A.D.Innominatus*

III. ének

Kik ők? Hunnan gyüttek?
 Hófehér és égszínű hosszú csuhával!
 Ájtatos szemekkel, imádságos ajkakkal,
 Dolgos kezekkel és zarándok lábakkal
Hogy összefonják sorsukat Z-smb-K sorsával!
*És lám, épp, hogy a R-o-M harangja megszólalt,
A csuhások dicsérő éneke az égbe száll!*

Kik ők? Hunnan gyüttek?
 Nos, hirdessétek a végtelenbe,
 Ők hozzánk jöttek és örökre velünk maradtak!
 A szegényeknek és igazaknak áldást hoztak,
Az istenteleneknek bűnbánatot és megtisztulást!
*És lám, épp, hogy a R-o-M harangja megszólalt,
A csuhások dicsérő éneke az égbe száll!*

Kik ők? Hunnan gyüttek?
 Ősatyáink azt regélték el nekünk,
Hogy amikor a kezdetnek még nem volt vége
Egy nagy szellem, minden tudás birtokosa
Keresett magának egy népet.

*És lám, épp, hogy a R-o-M harangja megszólalt
A csuhások dicsérő éneke az égbe száll!*

És sok-sok évezred után,
Amikor az elszakadt Hét Törzs bátor népe
Elindult mezőkön, hegyeken át
Eme nagy szellem hozzájuk szegődött
Mert megszerette őket, mint anya saját magzatát.
*És lám, épp, hogy a R-o-M harangja megszólal
A csuhások dicsérő éneke az égbe száll!*

Kik ők? Hunnan gyűttek?
Akinek Nincs Neve örökösei ők,
Es az ő szeretetének a hírnökei.
Megszentelt munkájukkal táplálkozik lelkünk
Így tovább él, erősödik, tisztul népünk.
*És lám, épp, hogy a R-o-M harangja megszólal
A csuhások dicsérő éneke az égbe száll!*

Nem hitelesített forrásokból a Zsámbéki Legendárium szerzője, fiatal korában bekövetkezett hirtelen halála miatt nem tudta befejezni művét. Egy népi legenda szerint A. D. Innominatus, nem tudható milyen okok miatt, egy szép tavaszi napon hosszú útnak indult, és sok kaland után egy messzi földön, a világ egy távoli országban telepedett le, ott is halt meg egy nap előtt, hogy betöltötte volna a századik évét. A Zsámbéki Legendáriumból három eredeti példányban maradt meg az utókornak, az egyiket A-lxh-U M-bt-U bárdosnak egy késői, szintén zenész és azonos nevű leszármazatja őrzi.

A-lxh-U M-bt-U